

**FÖRENINGEN FÖR
PEDAGOGISK
UTVECKLING
I SVENSKA MUSEER**

Verksamhetsberättelse 2013

Året som gått

Styrelsen har under året jobbat med föreningens medlemsaktiviteter såsom Fokus på dagen, Årets pedagogiska projekt, pedagogstafetter, programpunkten på Riksförbundet Sveriges museers vårmöte och höstkonferensen Explore! Vidare har styrelsen fortsatt samarbetet med de nordiska museipedagogiska föreningarna bl a för att utreda möjligheterna till en gemensam nordisk publikation som skulle ta fasta på praktiskt arbete utifrån GLO metoden. Under hösten har styrelsen jobbat vidare med strukturen på webbplatsen och Facebooksidan, fortsatt planering av kommande års aktiviteter och nytt system för att sköta betalning av medlemsavgift och medlemsregistrering.

Britt-Marie Borgström var styrelsens representant vid mötet med de nordiska museipedagogiska föreningarnas möte den 8 februari i samband med NCK:s vårkonferens. Lotte Edsbrand och Ulrika Sjöstrand representerade föreningen vid ett museipedagogiskt strategimöte med RSM och NCK den 13 februari. Sofia Dahlquist har fortsatt att representera FUISM i RSM:s strategigrupp under hösten.

Lotte Edsbrand formulerade i början av året ett brev som skickades ut till museiledningar för att berätta om vikten för pedagoger att vara med i föreningen och vad den ger i form av fortbildning, nätverk, pedagogiska diskussioner och utveckling för medlemmarna.

Styrelsen utarbetade ett förslag till stadgeändringar som togs på årsmötet 2013 och samma förslag kommer att tas upp på årsmötet 2014 för att stadgeändringarna ska träda i kraft. De nya stadgarna med dess ändringar har funnits publicerade på FUISM:s webbplats.

Riksutställningar avslutade sitt deltagande i styrelsen under sommaren och styrelsen kommer istället att hålla tät kontakt med RU runt kommande aktiviteter som på olika sätt kan stötts av RU. RU kommer fortfarande ha hand om FUISM:s arkiv.

På styrelsemötet de två dagarna i augusti bestämdes grunderna för verksamhetsplaneringen 2014, med tider och arbetsgrupper för fokus på dagen, höstkonferensen samt årscykeln för styrelsens arbete.

Föreningens arkiv har under året funnits på Riksutställningar. Lena Laving som tidigare varit kassör och arkivansvarig i styrelsen planerade att gå igenom FUISM:s arkivmaterial och flyttade därför delar av materialet från arkivet. Tyvärr gick Lena bort i slutet av sommaren och denna punkt har i och med detta blivit vilande. Styrelsen kommer under 2014 att ta tag i arkivfrågan och göra så att allt FUISM:s material finns samlat på Riksutställningar.

Medlemmar

Vid årets slut hade föreningen 296 medlemmar, 12 medlemmar fler än 2012. Medlemsansvarig Kari Arnekleiv och kassör Rikard Borg har under hösten tittat närmare på Membit som är samma system för medlemsregistrering och inbetalning av medlemsavgifter som används av Forum för utställare. Planen är att FUISM ska använda samma system.

Webbplatsen och Facebook

Under året har föreningens Facebooksida blivit en allt viktigare plats för att nå ut med information om vad som händer och har hänt inom föreningen. Sidan är också platsen för tips om andra aktörers konferenser, lediga jobb m.m. och har ersatt mycket av tidigare mejlutskick med liknande tips. Facebooksidan hade c:a 270 gillare vid årets slut. Alla styrelsemedlemmar är administratörer av föreningens Facebooksida.

På webbplatsen finns all information om föreningen, kontakter till styrelsen, hur man blir medlem, protokoll från styrelsemöten och årsmöten, stadgar, aktuella kurser och konferenser, nomineringar och info för årets pedagogiska projekt samt en arkivdel med material som rör föreningsevenemang som redan varit. Webbansvarig från mars 2013 har varit Christina Shearer.

Styrelsens möten

Under året har styrelsen haft tio styrelsemöten, åtta av dem har hållits via Skype och två, den 25 januari på Gotlands länsmuseum i Visby och den 29-30 augusti på Polismuseet och Etnografiska museet i Stockholm, har varit fysiska träffar.

Fokus på pedagogikdagen

Fokus på pedagogik 2013 ägde rum den 11 mars på Musik- och teatermuseet i Stockholm och hade rubriken; *Jag vill inte bara lära, jag vill kunskapa*. I samarbete med Riksutställningar var årets tema för seminariedagen att titta närmare på hur vi som pedagoger kan skapa delaktighet genom att låta besökare och elever aktivt delta i det vi producerar i form av utställningar och program. Dagen genomfördes i samarbete med Riksutställningar och föreläsarna var:

- Eva Cronquist, doktorand vid Linnéuniversitetets institution för pedagogik, som berättade om sin forskning om kommunikation, samtidskonst, representations och lärandebegreppet.
- Hedvig Bruzaeus, utställningsproducent och pedagog på Postmuseum i Stockholm, som berättade hur vi som museiinstitution kan möjliggöra reflekterande rum både utställningstekniskt och som pedagogisk metod.

- Jens Peterson Berger, från nätverket Plural, som presenterade en metodhandledning och utbildningsdag utifrån erfarenheterna av projektet Present för hur kulturinstitutioner och civilsamhället gemensamt kan göra en utställning.
- Lars-Göran Karlsson, kultursociolog, som berättade om sitt arbete där han på uppdrag av Riksutställningar kartlagt forskning och lärande exempel av implementering av barn- och ungdomsperspektivet i utställningar.

Innan lunch presenterades de tre nominerade förslagen till Årets pedagogiska projekt och de medlemmar som ännu inte röstat fick en sista chans. Samma dag hölls också FUISM's årsmöte.

Riksförbundet Sveriges museers vårmöte 2013

På RSM:s vårmöte den 15-17 maj genomförde FUISM programpunkten *Oväntat men ändå naturligt*. Fyra museer var inbjudna att berätta kort om exempel där de öppnat upp för nyskapande samarbeten för att bidra till museets utveckling och för att ge museet en ny roll i samhället. Programpunkten var utformad så att varje museum fick berätta kort om ett projekt de genomfört och sedan följde en paneldiskussion om varför dessa samarbeten är viktiga, vad drivkrafterna är och hur man kan göra. I panelen fanns Henrik Zipsane (Jamtli), Hans Öjmyr (Stockholms stadsmuseum), Birgitta Petrén (Malmö museer) och Karin Schaefer (Vasamuseet). Moderator var föreningens ordförande Sofia Dahlquist.

Årets Pedagogiska Projekt 2012

År 2010 instiftade FUSIM ett pris till Årets pedagogiska projekt. Till 2012 års pris kom det in totalt 16 förslag till nomineringar. Styrelsen nominerade tre projekt som medlemmarna fick rösta på:

- **Upplandsmuseet: *Romska Röster***
Med utgångspunkt i läroplanen fyller museet ett behov att lyfta frågor om svenska minoriteter. Istället för att "berätta om" har man valt ett deltagande och personligt perspektiv. Praktiskt, enkelt och samtida.
- **Arkitekturmuseet: *Projekt Hem***
Nyskapande med kombinationen Arkitektur och Dans. En väl adresserad målgrupp och ett modigt försök att påverka en komplicerad situation i ett internationellt sammanhang. Kopplingen identitet-plats är aktuell och individuell.
- **Forum för Levande historia: *PK***
Med diskussion och delaktighet har utställningen PK använt modiga grepp genom konst och ny teknik som pedagogiska verktyg. Tydligt att pedagogiken har en central ställning i allt arbete inom "Forum för Levande historia". Genomtänkt, lekfullt och utvecklande.

Priset för Årets pedagogiska projekt 2012 gick till Upplandsmuseet: Romska röster. Motiveringen löd:

Kunskap om romer, som en av de nationella minoriteterna, finns med i de nya läroplanerna men det finns få läromedel. Upplandsmuseet har med utgångspunkt från romerna och deras status, kopplat sitt pedagogiska projekt till läroplanen och diskuterat mänskliga rättigheter samt reflekterat kring nationella och internationella frågor.

I stället för att "berätta om" har man arbetat med deltagande och personligt perspektiv. Man har arbetat med romer och inte om romer. Sedan 2011 har museet en romsk museiassistent som varit ansvarig för att ta fram studiematerial. Tillsammans med museipedagogerna har programmets innehåll och form arbetats fram.

Målgruppen har främst varit skolklasser i grundskola och gymnasium i länet, men även vuxengrupper. Mötena har oftast skett på skolor eller bibliotek.

Priset offentliggjordes och delades ut på RSM:s vårmöte i Stockholm den 15 maj. Under hösten 2013 påbörjades det nya arbetet med att nominera för 2013 års pedagogiska projekt och uppmaningen att föreslå projekt gick ut till föreningens medlemmar i slutet av året. Från hösten har styrelsen haft en speciell person som varit ansvarig för Årets pedagogiska projekt vilket varit Jessica Andersson Sjögerén.

Regionalt arbete

Under hösten planerades tre pedagogstafetter, en på Polismuseet i Stockholm, en på Östergötlands museum i Linköping och en på Stadsmuseet i Göteborg. Två av dem genomfördes; i Stockholm den 12 nov med temat *SFI och museer*, i Göteborg den 11 dec med temat *Vi är romer, hur möter vi en minoritet?* och i Linköping skulle den genomförts den 21 nov med temat *Magin med berättandet som lärandemetod* men blev inställd på grund av för få anmällda.

Hur kan vi arbeta med museet på webben?

var ett seminarium och workshop den 2 september där FUISM var samarbetspartner med Wikimedia Sverige och Riksarkivet. Dagen hade fokus på internet och webbresurser för museipedagoger utifrån ansvaret att ge stöd för lärande tillgängligare via digitala resurser. Ca 25 personer deltog.

Höstkonferensen Explore!

FUISM var samarbetspartner och delarrangör av den internationella konferensen Explore! Riksutställningar var projektledare för konferensen på uppdrag av Hands On! International Association of Children's Museums. Övriga medarrangörer var Historiska museet, Tekniska museet, Naturhistoriska riksmuseet och Göteborgs stadsmuseum.

Konferensen hade tre teman: Explore with technology, Explore with creative learning och Explore the world of exhibitions.

Konferensen pågick under fem dagar från den 7-11 oktober med en "pre conference day" som första dag och en "post conference day" som sista dag och själva konferensdagarna från dag två till fyra. Varje dag flyttade konferensen till en ny plats; den första dagen på Tekniska museet, den andra dagen på Historiska museet och den sista dagen på Naturhistoriska riksmuseet.

FUISM hade en egen arbetsgrupp ur styrelsen som jobbade med delar av planeringen och Lars Annersten var med på planeringsmöten med projektgruppen med de övriga arrangörerna. Arbetsgruppen från FUISM deltog som funktionärer och värdar för programpunkter på konferensen och genomförde dessutom två egna programpunkter på konferensen:

- Den 9 oktober höll FUISM i en pedagogisk mingelträff på Historiska museet där vi skypade med pågående pedagogiska projekt på Bildmuseet i Umeå, Östergötlands museum i Linköping och Världskulturmuseet i Göteborg.

- Den 10 oktober höll FUISM en workshop på Naturhistoriska riksmuseet med rubriken; *How to present successful learning projects?* Workshopen leddes av Katty Hauptmann från Historiska museet och började med att FUISM presenterade arbetet med att utse årets pedagogiska projekt, sedan gjorde de tre nominerade projekten från förra året varsin kort presentation. Efter det tog själva workshopen vid där Katty introducerade viktiga delar för att förbättra sin presentation och föra fram sitt projekts budskap när det gäller metod, pedagogik och resultat till olika tilltänkta målgrupper. Workshopdeltagarna delades in i grupper som sedan fick jobba utifrån någon av de tre nominerade projektens presentationer och en tänkt målgrupp att presentera för. Workshopen ledde till en checklista för vad som är viktigt att tänka på när man gör liknande presentationer i framtiden av egna projekt.

Totalt var det 198 personer från 24 länder som deltog i konferensen inklusive funktionärer och föredragshållare.

På FUISM:s workshopen den 10 oktober var det totalt 28 personer inklusive arbetsgruppen från FUISM och de som höll presentationerna.

Styrelsen

Styrelsen har sedan årsmötet den 11 mars 2013 haft följande sammansättning:

Ordförande – Sofia Dahlquist, Sörmlands museum, Nyköping.

Vice ordförande – Lars Annersten, Musik- och teatermuseum, Stockholm.

Sekreterare – Linda Noreen, Sjöfartsmuseet, Göteborg.

Kassör – Rikard Borg, Polismuseet, Stockholm.

Medlemsansvarig – Kari Arnekleiv, Arkitektur- och designcentrum, Stockholm

Arkivansvarig/omvärldsbevakning – t.o.m. juni 2013 Ylva Hammar, Riksställningar, Visby

Kontakt Stockholm/Gotland – Susanna Zidén, Historiska museet, Stockholm

Kontakt Syd – Fredrik Karlsson, Marinmuseum, Karlskrona.

Kontakt Väst – EvaTua Ekström, Världskulturmuseet, Göteborg.

Kontakt Nord – Britt-Marie Borgström, Jamtli, Östersund t.o.m. maj och Ingela Ögren Weinmar, Konsthallen i Luleå från och med maj 2013.

Kontakt Mellan – Lena Lindgren, Östergötlands museum, Linköping.

Webb/Facebookansvarig – Christina Shearer, Rydals museum, Marks kommun.

Årets pedagogiska projekt - Jessica Andersson Sjögerén, Falkenbergs museum, Falkenberg

Suppleant – Ingela Ögren Weinmar, Konsthallen i Luleå

Suppleant – Susanna Zidén, Historiska museet, Stockholm

Suppleant – Jessica Andersson Sjögerén, Falkenbergs museum, Falkenberg

Rätt att teckna föreningen – Sofia Dahlquist och Rikard Borg.

Revisorer: Susanna Rappe Georg, Historiska museet, Stockholm

och Hanna Nydahl, Postmuseum, Stockholm. Suppleant: Paul Henningson, museikonsult i Göteborg.

Valberedning: Lotte Edsbrand, Postmuseum, Stockholm och Ulrika Sjöstrand, Malmö museer, Malmö

Ekonomi:

2013 års bokslut kommer att redovisas i samband med föreningens årsmöte på Arkitektur- och designcentrum i Stockholm den 10 mars 2014.

Januari 2014
Styrelsen genom

Sofia Dahlquist

Lars Annersten

Ordförande

Vice ordförande